

Náhradní příklady z Matematiky 2

Příklad č. 1

- 1) Jsou vektory $(1, 2, 0, 1), (2, -1, 0, 1), (-3, 3, 2, -1), (2, 3, 2, 1)$ lineárně nezávislé?
- 2) Určete souřadnice polynomu $x^2 - x^3$ v bázi $[1 + 2x - 3x^2, 1 + x^2 - x^3, x - 2x^2 + x^3, 3 + x + 2x^2 - x^3]$.

Příklad č. 2

- 1) Nechť V_n je vektorový prostor dimenze n a $L_1, L_2 \subseteq V_n$ jsou vektorové podprostory ve V_n . Definujte množiny $L_1 + L_2$ a $L_1 \cap L_2$. Dokažte, že jsou to též vektorové podprostory ve V_n . Dále necht' $\dim L_1 = l_1$ a $\dim L_2 = l_2$. Jaké vztahy musí platit mezi l_1, l_2 a n ?
- 2) Mějme vektorový prostor \mathbf{R}^4 nad \mathbf{Z} a necht' $L_1 = [(2, 3, 1, 0)], L_2 = [(1, 0, -1, 0)], L_3 = [(3, 3, 0, 1), (1, 3, 2, a)]$. Nalezněte a tak, aby $((L_1 + L_2) \cap L_3) + L_1 = [(0, -3, -3, 0), (1, 0, -1, 0)]$.

Příklad č. 3

- 1) Ve vektorovém prostoru \mathbf{R}^4 nad \mathbf{R} máme dvě báze: $e_1 = (1, 0, 0, 0), e_2 = (0, 1, 0, 0), e_3 = (0, 0, 0, 1), e_4 = (0, 0, 1, 0)$ a $\bar{e}_1 = (1, 2, 0, 1), \bar{e}_2 = (-3, 0, 1, 0), \bar{e}_3 = (2, 1, -1, 2), \bar{e}_4 = (0, 0, 1, -1)$. Necht' v bázi e_1, e_2, e_3, e_4 jsou souřadnice vektoru a $(1, -1, 1, -1)$. Nalezněte matici přechodu a s její pomocí nalezněte reprezentaci vektoru a v bázi $\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3, \bar{e}_4$.
- 2) Jak se změní složky vektoru a v příkladu 1), jestliže zaměníme pořadí původních vektorů e_3 a e_4 ? Změní se vůbec něco? Závisí tedy obecně reprezentace vektoru v bázi na pořadí prvků báze? Co by se stalo, kdyby byly v matici přechodu dva řádky totožné?

Příklad č. 4

- 1) a) Najděte jádro a obraz zobrazení $\varphi : \mathbf{P}[3] \rightarrow \mathbf{P}[4]$ dané předpisem $\varphi(p(x)) = 2p'(x) + \int p(x) dx$.
b) Necht' $\varphi : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ je lineární zobrazení z vektorového prostoru \mathbf{R}^2 nad \mathbf{R} do sebe. Necht' je φ reprezentováno maticí \mathbf{A} . Nalezněte všechny reprezentace lineárních zobrazení φ (tj. nalezněte všechny matice \mathbf{A}), pro něž je $\varphi \circ \varphi = \text{id}$.
- 2) Nalezněte příklad zobrazení, pro něž
 - a) $\text{Ker } \varphi = [(1, 0, 2), (1, -1, 0)],$
 - b) $\text{Im } \varphi = [1 + x], \text{ Ker } \varphi = [1 + 2x, 1 - x + x^2].$

Příklad č. 5

- 1) Doplněte chybějící údaje v kartézských a sférických souřadnicích: $x = 2, \varphi = \frac{\pi}{3}, z = 5$.
- 2) Nalezněte obraz množiny $M = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 \mid y = x^2\}$ v polárních souřadnicích.

Příklad č. 6

- 1) Nalezněte rovnici spirály ve sférických souřadnicích. (Spirála je křivka, jež je v kartézských souřadnicích dána parametricky $x(t) = a \cos t, y(t) = a \sin t, z(t) = bt$, kde a, b jsou konstanty, t je parametr).
- 2) Země má přibližně tvar koule. Její hustota však není rovnoměrně rozložena. Průměrná hustota zemské kůry činí $3000 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$, hustota jádra se odhaduje na $11000\text{--}17000 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$. Za předpokladu, že se hustota mění spojitě a lineárně od povrchu ke středu, vypočtete hmotnost Země. Která z hodnot $11000\text{--}17000 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$ je nejbližší skutečnosti, jestliže se uvádí hmotnost Země $5,97 \cdot 10^{24} \text{ kg}$? Počítejte s poloměrem Země 6378 km .

Příklad č. 7

- 1) V $\mathbf{P}[2]$ nad \mathbf{R} je skalární součin definován jako $(p, q) = \int_0^1 p(x)q(x) dx$ (pro $p, q \in \mathbf{P}[2]$). Nalezněte ortogonální doplněk podprostoru generovaného polynomem, jež je reprezentován v bázi $1 + x^2, x, 1 + x$ vektorem $(1, 1, 1)$, pomocí matice skalárního součinu.
- 2) Nalezněte příklad báze, v níž jsou vektory $\mathbf{u} = (1, 2)$ a $\mathbf{v} = (3, 4)$ ortogonální.

Příklad č. 8

- 1) V \mathbf{R}^3 najděte podprostor vlastních vektorů příslušných vlastní hodnotě $\lambda = 3$:

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \quad \mathbf{B} = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix} \quad \mathbf{C} = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}.$$

- 2) Uveďte příklad lineárního zobrazení reprezentovaného nediagonální maticí, která má vlastní čísla i , $-i$, 0 , 1 .
Určete podprostory příslušné těmto vlastním číslům.

Příklad č. 9

- 1) Vyřešte diferenciální rovnici:

$$2y'(2 - 2y + x) + 2y - x - 3 = 0, \quad y(0) = 1.$$

- 2) Vyřešte diferenciální rovnici:

$$z - z^2 + \xi z' = 0.$$

Příklad č. 10

- 1) Vyřešte diferenciální rovnici:

$$z'(u) \cos u = (z(u) + 2 \cos u) \sin u.$$

- 2) Vyřešte diferenciální rovnici:

$$y' = (x - y^2)^{-1}.$$

Příklad č. 11

- 1) Řešte diferenciální rovnici:

$$y'' - 2y' = 2 \cos 2x, \quad y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1, \quad y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 2.$$

- 2) Nalezněte řešení diferenciální rovnice popisující pohyb tlumeného harmonického oscilátoru buzeného výslednou vnější silou $F(t)$.